МОСКВАҔА Норуоттар иккі ардыларынааҕы „Интерпресс-66“ быыстапка аҥылынна, онно 71 дойдулар фотомастердарын тыҥыынчаттан тахса үлэлэрэ көрдөрүлүннүлэр. Быыстапка дэвиҥэ—„Эйэ уонна доҕордоҥуу, гуманизм уонна прогресс иҥин“. Үрдүкү бириинэ—„Гран при“ „Аан дойду дьоно, Хиросима өйдөтө-саната тупар“ диэн фотоочерк ылла. Автора Ральф Принс (Нидерландалар).

СНИМОККА: Галина Санько (ССРС) „Фашизм хаайыылаахтара“, „Сүүрбэ сыл буолан баран“ диэн кыҥыл көмүс медалы ылбыт үлэлэрэ.

ССТА фотохрониката.

Бары дойдулар пролетарийдара, холбоҥуҥ!

САРДАҤА

ССКП өлөөннөөҕү райкомун уонна үлэһиттэр депутаттарын ороҥуоннаах Советын органа
Орган Оленекского райкома КПСС и районного Совета депутатов трудящихся

№ 87 (956)

Тахсара 10 сыла
Сэтиҥньи 1 күнэ
ОПТУОРУННЬУК
1966 сыл
Сыаната 1 харчы

ГОСУДАРСТВОҔА—ТУЙГУН ХААЧЫСТЫБАЛААХ ЭТИ!

СОВХОЗ быйыл IV кварталга государствоҕа 4500 (ол иһиттэн Дьэлиҥдэ отделениета 2766, Харыйалаах отделениета 1734) центнер эти туттарыахтаах.

Харыйалаах отделениетыгар Маайыҥда үрэх төрдүгэр, оттон Дьэлиҥдэ отделениетыгар Чочумаас уолбатыгар итиэннэ Арбаабыт үрэх төрдүгэр табаны өлөрүү былаанныллар. Табаны өлөрүү кэмигэр ыстаадалар бэйэ-бэйэлэригэр ордук чугасаһалларын учуоттаан, ыстаадалар үлэһиттэригэр политическай-маассабай, культурнай-сырдатар үлэлэри күүһүрдүү, кылгас болдьохтоох семинардары ыытыы көрүлүннүлэр. Дьэ итинэн сибээстээн уонна өлөрүллүннүлэр табалар бириэмэтигэр киирэлларин, табаны сөптөөхтүк араарар, үөрү аҕыйыны үчүгэй тэрээһиннээхтик ыытар сыалтан соторутаабыта совхоз тыатын хаһаайыстыбатын специалистара, ССКП райкомун, райсовет представителлэрэ ыстаадаларга тахсыталаатылар. Быйыл табаны өлөрөр пуоннарга райпо 3 повар хамнаһын көрбүтэ уонна ларектары тэрийэрэ ордук тэрилтэлэрэ.

Өлөрүү саҕаланнар эрэ таба хараалга хоннорулларбакка эрэ халлаан сырдыыта хомуллан киллэриллэн өлөрүллүүтэ эт хаачыстыбата үрдээһинигэр үтүө сабыдыаллаах буолуоҕа. Биллэн турар, таба сүлэччилэр ханна бэлэм оргуйбут чэйи иһэр, буспут эти сиир буоллахтарына, үлэлэрэ таһаарыыланара өйдөнөр.

Былырыын совхоз государствоҕа туттарбыт этин 64,3 бырыһыана үрдүк уонна ортону үрдүнэн, 35,7 бырыһыана ортону аннынан уойуулаах эбит буоллаҕына, ити көрдөрүүнү быйыл балайда туппарар соруктаахпыт.

Биһиги өлөрүллэр таба тоһо да эмиһин иһин, табаны өлөрөн баран этин, хааны сиинин сүүрдэр наадатыгар аналлаах аргыга ыйаабаппыт түмүгэр эт хаачыстыбата быдан намтыыр. Ол да иһин эти атыылаһааччылар таба көхсүн хаана сүүрдүллүбэтэҕин, түүлээҕин, ардыгар ситэ ыраастамматаҕын саамай сөпкө сэмэлээн саҥараллар. Онон быйыл райпо салалтата эти ыйыыр аргылары оҥорторуоҕа наада. Онуоха бу күннэргэ өлөрүллүбүт табаны хайа баҕарар уйар 6-7 миллиметр суоннаах боробулуоханан анал күрүчүөктэри оҥорторуохха. Итинник күрүчүөктэр табаны өлөрөр пуун аайы 300-тэн итэҕэһэ суох эльбэх буолуохтаахтар.

Совхоз администрацията быйыл туттарыллар эт хаачыстыбатын үрдэтиигэ биир улахан төһүүнэн буолар дьаһал быһыытынан ханна кыаллар сирдэригэр бу кэмнэргэ тугуттары миэстэтигэр—ыстаадаларга өлөрөн баран, этинэн киллэрэн туттарыыны аҕар. Ол курдук тугут ыстаадаттан арахсан баран өлөрүллүөр диэри наһаа ыраччы, ону тэҥэ таба ыһыллыыта, сүтүүтэ тахсар.

Табаны сүлэччилэр совхоз тыатын хаһаайыстыбатын специалистарын, райпо представителлэрин көрдөбүлэрин булгуччу толороллоро эрэйиллэр. Хас биирдии киһи өйдүөх тустаах: табаны ыраастык сүлүү—эт хаачыстыбатын үрдэтии мэктиэтэ, үгүс дохуот киириитин төрдө. Биһиги табабыт этэ республика ханнык да муннугар тиийдэр эрэ, „Муома“ совхоз табатын этин курдук, атыыга хамаҕатык барыытын ситиһиэхтээхпит.

Л. И. ПОСЕЛЬСКАЙ,
совхоз директора.

Одьулууннар ыҥырыыларынан

ЧУРАПЧЫ ороҥуонун Одьулуун нэһилиэгин үлэһиттэрин ыҥырыыларынан, быйыл сайын Дьэлиҥдэ бөһүөлэгин тупсаран оҥорууга биллэр үлэ ыытылынна. 13 олорор дьиэлэр олбуорданнылар. Тэрилтэлэр, ыаллар олорор дьиэлэрин таһынааҕы бөхсыыс ыраастанылынна. Аны сайын өссө элбэх дьиэлэр олбуорданыахтара, сарайдара оҥоһуллуохтара. Ити олус үчүгэй.

Ол эрээри нэһилиэк салалтата аны сайын тротуар оҥорторуоҕа, тракторлар, массыыналар уулуссаларынан сылдьыыларын бэрээдэктиирэ буоллар, өссө үчүгэй буолуо этэ диэн бөһүөлэк олохтоохторо баҕаларын этэллэр.

П. АНДРЕЕВ.

ТЕЛЕГРАФ ЛИЭНТЭТИТТЭН

★*„В.И. ЛЕНИН сочинениеларын толору хомууругар киирбит айымньыларын алфавитнай ыйынньыга“ уонна „В.И. Ленин сочинениеларын толору хомууругар киирбит саҥа айымньыларын предметнэй ыйынньыга“ биир томунан бэчээттэнэн таҕыстылар.*

Алфавитнай ыйынньыкка В. И. Ленин бары айымньыларын уонна кини сочинениеларын толору хомууругар киирбит документтэрин аатторын булуохха сөп.

★*МОСКВАҔА ССКП КК-нан ыҥырылларыгар ССКП XXIII съезһин уураахтарынан сибээстээн идеологическай үлэ боппуруостарын дьүүллэһиигэ анаммыт партийнай үлэһиттэр сүбэ мунньахтара-семинардара буолла.*

БИЛИ үлүгэр иһийэн турбут уйаара-кэйээрэ биллибэт туундара иэнэ эмискэ түлүүлэс гынарга дылы гынна. Муора диэкиттэн күүстээх тыал хаары өрө ытыйан таһаара-таһаара, биир кэм иһиирэр, уһуурар. Тыалы утары киһи сирэйин-хараҕын көрдөрбөт улахан буурҕата түстэ. Бу дойду төрүт да кылгас күнэ киэһэрэн, бэрт сотору үөл-дьүөл буолла. Баһылай оҕонньор ити кэмнэ паастарын кэрийэн бүтэрэн эрэрэ. „Хайдах эмэ гынан, аны үс пааһы көрбүт киһи!“—диэн кини иһилэр гына саҥа аллайда. Бүгүн улаханнык бултуйбут күнэ—аҕыс кырсаны ылла. Ити икки ардыгар буурҕа эбии күүһүрдэ, субу турар да көстүбэт аан-ытылҕана түстэ. Ол эрээри манныкка үөрүйэх булчут аргыый аҕай тыалы утары сиэлэрэн такырытан истэ, саҕыннаҕын саҕатынан хаар киирэригэр кыһаммата, иннин диэки көрөөрү гыннаҕына, сирэйин-хараҕын хаардаах тыал быһыта сынньар, инньэ гынан, төттөрү хайыһан эрэ баран айанныырыгар тиийдэ. „Бээ-бээ доҕоор, бу тугун сүрэй!“—диэн бэйэтэ-бэйэтин кытта кэпсэтэр. Ол истэҕинэ, эмискэ табалара хорус гына түстүлэр. Өйдөөн көрбүтэ: пааһа бу хараҕаран турар. Хоп-хойуу түүлээх кырса кутуругун мэник тыал үрэллэҥнэтэрин тута сэрэйдэ. „Көр, кырса киирээри гыммыт ээ, быһыыта!“—диэт, аһара көп кырсаны бэркэ сэрэнэн баттык маһыттан араарда итиэннэ пааһын хаттаан иитэ. Булчут наһаа үөрдэ, туттарахаптара биллэ сыыдамсыйда. Буурҕа киһини көтүтүөх айылаах сириэлэтэ. „Эс, суох бу тыал сүгүннүө суох, төннүөххэ... Хайдах эмэ гынан дьиэбин буллар-быын ханнык...“—Баһылай оҕонньор табаларын диэки эрэммиттии көрөн кэбистэ.

Ити кини үгэһэ: туундараҕа соҕотоҕун бултуур буолан, ханна да сыыттар, арыт бэйэтэ-бэйэтин кытта, арыт табаларын эбэтэр ытын кытта киһилии кэпсэтэр.

Кырдьык даҕаны, хайдах хас да ыйы мэлдьи саҥатаҥнэтэ суох сылдьыай?! Иннэ гынан, кини соччо-бачча чуҥкуйбат.

Булчут аҕыйахта хаамтараатын, ыйылас буурҕаҕа мэҥэстэн им-балай харанга устата - туората биллибэт туналҕан туундараны көстүбэт оҥордо. Муҥар, ыйбыыһа буолан, ыйданата суоҕа. Туундара булчутун көрөр хараҕа ыйдаҥа буолааччы...

Оо, буурҕа иһиирэрэ истиэххэ ыныгыан, туох түбэспити барытын мэҥиэстэн кэбиһиэххэ айылаах Булчут куйахата үмүрүтэ тыыппахтаата, куттанна. Урут да үгүс буурҕаны-тыалы көрсүбүт бэйэтэ бу сырыыга тоҕо эрэ этэ саласта, салынна... Бу иччитэх куйаарга быстарар, мунар кыһалҕатын билбит буолан, Баһылай оҕонньор сарсыарда буолуор, буурҕа аанныар диэри олорон хоноргго тиийдэ. Хаар тибэн кэбиһэр муҥуттан тыал хастыы охсор үрдүк сирин булан, сыарҕатын хаххатыгар кирийээхтээтэ...

Нөҥүө күнүгэр да буурҕа астыахча-астыбата. Киэҥэлик арыый сэллээбитигэр Баһылай, сирин туругуттан көрөн, дьиэтин диэки үнүөхтэттэ. Түүннээх күнү быһа аһаабакка баайыыга турбут табалар сэниэлэрэ эстэн, сир ортотугар да тиийбэккэ иннилэринэн-кэннилэринэн барбат буолан хааллылар. Көхсүтэ сэрэйдэҕинэ, дьиэтэ мантан 4 көс кэриҥэ буолуохтаах. „Туундараҕа быстаран өлөр ыйаахтаах эбит буоллаҕым...“—Баһылай киэҥ көхсө кыараата, мунчаарда. Онтон: „Сиэбинр...“—диэт, хаамарга-сиимэргэ чэпчэки буоллун диэн, кыһыҥгы таба тириититтэн тигиллибит көп саҕынньаҕын устан, сыарҕатыгар уурда итиэннэ табаларын сиэппитинэн баһын хоту хааман батыччахтыы турда...

Ити баран, түүн үөһүн саҕана нэһиилэ кыстыыр балаҕанын булан киһи буолбута...

Баһылай оҕонньор биирдэ эрэ итинниккэ түбэспэтэҕэ. Олоҕун усталаах-туоратыгар үгүс күчүмэҕэй түгэннэри мүччү түспүтэ.

Н. ВИНОКУРОВ

ӨРҮҮ ЭДЭР

Очерк

(Салгыытын 2 стр. көр).

ӨРҮҮ ЭДЭР

(Бүтүүтэ. Иннин 1 стр. көр).

Олортон биирдэстэрин—хайдах үрүҥ эһэни кытта кыһыл илиитинэн киирсибитин туһунан ыйытыы күүһүнэн әрә кәпсәәччи. „Хатҕ, баччаҕа тиийиэх ыйаахпар, ол улуу күтүргэ сиәппәтәхпин...“—Оҕонньор күлән кәбиһәр. Кини мәнәәк кәпсәнәрин-арбанарын сөбүләәбәт идәләәх. Хоһуун дьоннор бары оннук сәмәйдәр быһыылаах...

* * *

—БАҺЫЛАЙ Сәмәнәбис, маҥнай бултуохху ттан төһө әрә кырсаны өлөрдүҥ?

Оҕонньор итинник әрә ыйытыахтара диәбэккә олорбут буолан, балайда саҥата-иҥәтә суох өр биир сири тобулу одуулаан олорбохтоон баран:

—Ким биләр доҕоор дьә... —диән быһаарыыта суох хоруйдаата.—Бука, син әлбәх буолуо әә!

Онтон сиәттәрән, дьә уоһа өһүллән, ааспыт олоҕун туһунан кәпсәән барда:

—Оҕо сааһым өрөбөлүүссүйә иннинээҕи ыарахан кәмҥә ааспыта. Оччотооҕуга биһиги, дьаданы әбэҥкиләр, аас-туор олоххо олорбуппут. Мин бәрт кыра ааспыттан аҕабын кытта аар тайҕаҕа тахсан, күндү түүләәҕи сонордоһорум, токуччу тоҥорум, аччыктыырым... Советскай былаас әрә кәлэн, биһиәхә, хоту сир дьонугар, киирбәт күҥ, кырдьыбат әдәр сааһы биәрбитә, олох киәҥ суолугар үктәннәрбитә. Билиҥни кәрә олоххо олорон, тапталлаах Ийә дойдубут күүһә-күдәҕә барҕара сайдарын туһугар өссө да үгүһү бултуохпун баҕарабын...

Василий Семенович кырдьыбат сүрәхтәәх киһи. Сүрәҕин-быарын ууран бултуур буолан, сылын аайы өлгөмнүк бултуйар. Үгүһү ахтыбакка туран, аҕыйах холобурда аҕалыаҕыҥ: аҥардас ааспыт семилеткатааҕы былаанын үс сылга толорбута, 1962 сылга 1516 солкуобайдааҕы бултаан, сорудаҕын 288 быһыан, 1963 сылга 3275 солкуобайдааҕы бултаан, бәйәтә ылыммыт үрдәтиллибит әбәһәәтәлистибәтин 622 быһыан толортоообута, оттон 1964 сылга 1830 солкуобай суумалаах „сымнаҕас көмүһү“ государствоҕа туттаран, сорудаҕын икки бүк кәриҥә куоһарбыта. Дәләҕә да Ийә дойдутун иннигәр үтүөләрин иһин Ленин орденынан, Үлэ Кыһыл Знамята орденынан, Бочуотунай грамоталарынан, Бүтүн Союзтааҕы Тыа Хаһаайыстыбатын Быыстапкатын Кылаабынай Комитетын медалларынан наҕараадаланыа, Саха АССР үтүөлээх булчутун бочуоттаах аатын сүгүө дуо?!

Кини наар кырсанан аатырда. Василий Семенович әтәринэн, туундараҕа тахсылаахтык бултуурга икки суол боппуруос хайаан да сотору быһаарыллара наада: паас өрөмүөнэ уонна мәҥиә бәләмнәәһинэ. Өлөөҥҥө совхоз тәриллиәҕиттән (совхоз тәриллибитә алтыс сыла буолла) паастар өрөмүөннәнә иликтәр. Кәнники сылларга мәҥиәни бәләмнәәһиҥҥә болҕомто ууруллубат. Урукку сылларга сайынын Дьәлиҥдә, Маспакы үрәхтәри быһан, мәҥиәни үгүстүк бәләмниилләрә. Кәләр өттүгәр оройуон, совхоз салалталара итиләри учуоттууллара наада.

„Мин кырдьан, сырыыны кыайбат буолан иһәбин,—диән Баһылай оҕонньор с змай сөпкә этәр.—Туундараҕа соҕотоҕун бултуур курдук күчүмәҕәй суох, онон миәхә доҕор наада“. Кырдьык, әдәрдәр бултаһа барысталлар, оҕонньортон үгүскә үөрәниә этиләр. „Туундараҕа ханна баҕарар табанан состоро сылдьарга сыарҕа-дьиэ хайаан да наада“,—диән республика биллииләәх кырсаһыта санаатын түмүктүүр.

* * *

—ӘҺӘӘ-Э, мин эмиә бултуу баччыам,—дии-дии иккиләәх-үстәәх кыысчаан әһәтин моонньуттан куустахтыыр. Баһылай оҕонньор сиәнә кыысчааны көтөҕөн ылар...

Оҕонньор орто кыыһыгар — күтүөтэ ааХ Алексеев Дьөгүөрдәәххә сайылыыр. Василий Семенович оҕолорун кытта олороругар анаан, аныгылыы типтәәх киәҥ-куоҥ дьиә туттубута. Билигин ити дьиәтигәр бары ньир-баччы олороллор.

—Ии, оҕом сыыһын саҥатын!.. Улааттаххына, кырдьык да, булка үөрәтиәм,—дии-дии Василий Семенович хотойдуу сытыы харахтарынан түннүк нөҥүө сарт кутуругунуу саһарбыт оту-маһы тугу әрә толкуйдуурдуу одуулаһар. Бу түгәҥнә сүһүөхтәәх үрдүк мунна ордук кырыыламмыкка, кыырыктыйан әрәр чанчыктарын астара ордук туртайарга, сүүһүн мырчыстаҕастара ордук диринәәбиккә дылы буолан көстөллөр. Туундара чәбдик салгына киләриччи аалбыт иәдәстәригәр алтынньытааҕы күн унаарыччытыгар. Ити кәмнә Борускуо аҕатыгар таба тыстарын аттаран, туут хайыһар бүрүйә олороро.

—Аҕам бултанарыгар, туундараҕа табаланарыгар даҕаны әрәйдәнәрин. иһин бу оҥоробун,—диир кини.

Баһылай оҕонньор бу Ильич уоттарынан сандаарбыт сырдык, ыраас дьиәтигәр олорон, әмиә туундаратын саныыр:

—Мин халлаан тымныйарыгар үөрәбин әә... Хайдах әрә оннук үөрәнән хаалбыппын. Эмиә урукку бултуур сирбәр—туундарабар тахсыам,—диир. Онтон:

—Быйыл кырса баар сураҕа иһилләр, дьә хайаһабыт!.. диән бәйәтә-бәйәтиттән ыйытардыы саҥарар.

Василий Семенович оройуон киниттән бултуур сиригәр диәри, алта уонча көһү, табанан айанныахтаах. Ити эттәххә дөбөҥ! Мантан совхоз Дьәлиҥдәтәәҕи отделениета сир ортото әрә. Кини итинтэн биир итиччәни айанныахтаах. Субу сарсын-өйүүн бараары тәринәр. Бу барыытынан аны саас ыам ыйыгар биирдә кәләр. Дьә унньуктаах, үһүн сыыы диәтәҕиҥ! Биәрбит биГә тылын толороругар дьаныар наада. Быйыл күһүн Василий Семенович бултуттар оройуоннааҕы слеттарыгар оройуон бары бултуттарыгар ыҥырыы таһаарда. Онно этилләр: „...Мин бары күүспүн кытта кырдьыбыт таптыыр идәбәр—булка анаатым уонна өссө да бултуур сөҕүрәәбәт баҕалаахпын. Быйылгы дьыллааҕы түүләәххә былааммын 110 бырыһыан толороргo соруктанабын, оттон әһиилги былааммын Улуу Октябрьскай социалистическай революция хайҕаллаах 50 сылын туолуутун көрсө толороргo быһаарыным...“

Республика чулуу кырсаһыта тылын тыалга бырахпат үгәстәәх. Ону толорон, будулҕан буурҕаны, чыс-хааннаах дьыбары кытта тустуо турдаҕа...

...—Бәә-бәә, доҕоо, Вьетнамнааҕы балаһыанньабыт хайаһан әрәр?—диэн ыйытар Василий Семенович. Оҕонньор сүрдәәх сайаҕас, хайа да киһини кытта ити курдук „Бәә-бәә, доҕоо...“ диэн кәпсәтиитин саҕалыаҕа. Ити кини амарах сүрәхтәәҕин, әйәҕәһин әтәр.

Америка империалистара Вьетнам көҥүлү таптыыр норуотун утары халабырдаах сәриини ыыталларын истэ-истэ, Василий Семенович үләһит Вьетнам норуота кыайарын туһугар Ийә дойдутугар өссө үгүс „сымнаҕас көмүһү“ биәрэн, киниләргә көмөлөһүөн баҕарар...

Бу строкалар суруллар кәмнәригәр Өлөөҥҥө кыстык хаар үрдүнэн өссө хойуу хаар кыыдамнаата. Ити аата, булт күрәҕә саҕаланнаҕа. Саха АССР үтүөлээх булчута В.С. Семенов мантан улаханнык үөрәәччи. Кини билигин бултуур сиригәр тиийэн, хайыы-үйәҕә „өттүгүн харалаан“ әрдәҕә...

Күндү Василий Семенович, тәтиминг өссө күүһүрдүн, сырыыҥ өссө сытыырхайдын!

Экономика боппуруоһугар

БАРЫСТААХ БУОЛАРЫН ИҺИН

СОВХОЗКА клеткалаах кыыл иитиитэ хаһаайыстыба ночооттоох салаата буолбута хаһыс да сыла. Кыыл иитиитэ аҥардас ааспыт сылга 49558 солкуобай суумалаах ночооту биәрдэ, ол иһигэр күөх кырса 30636 солкуобайдааҕы.

Тоҕо? Билиҥнэ диәри кыыллары ыраахтан тиәллән кәләр ыарахан сыаналаах таба этинэн аһатабыт, оттон чәпчәки сыаналаах таба буотарага, хаана ситэ туһаныллыбат. Кыыл фермалара билигин икки сиргэ туралларр, кыралар, киниләргэ ханнык да механизация туттуллубат. Государствоҕа туттарыллар тирии хаачыстыбата намыһах, чәпчәки сыанаҕа барар.

Кәләр өттүгәр кыыл иитиитин барыстаах салааҕа кубулутар иннитэн тугу оҥоруохха сөбүй?

Туох-ханнык иннинэ, биһиги санаабытыгар, фермалары холбоон, Харыйалаахха биир бөдөҥ ферманы тәрийиәххә. Оччоҕо кыыллары көрүүгэ-харайыыга, аһатыыга механизацияны туттуохха сөп. Ону таһынан бөдөҥ фермаҕа специалист көрүлләр буолан, кыыллары көрүү-харайыы лаппа тупсарыллыаҕа. Ити, биллэн туран, тирии хаачыстыбата үрдәәһинигэр, кыыллар өлүүләрә аҕыйааһыныгар тиәрдиәҕә.

Иккиһинэн, билигин баар фермалар үләләрин экономическай өттүнэн ырытан, аҕаан-суоттаан көрдөххө, биһиги усулуобуйабытыгар күөх кырса иитиитэ ордук ночооттоох буолар эбит. Билләрин курдук, кәнники 5 сылга кырса иитәәччиләр биирдии ийэттэн ортотунан 7,74 оҕону ылбыттара. Ити—куһаҕана суох көрдөрүү. Ол әрәәри, үөһэ ыйыппытыныы, кырса иитиитэ сыллата улахан хоромньуну биәрәр, кыыллары аһатыыга уонунан тонна табаарынай эт ороскуоттанар. Ааспыт сыллаахха кыыл аһылыгар табаарынай эти ороскуоттаатынтан совхоз 116426 солкуобайдаах дохуоту ситэ ылбатаҕа. Онон кәләр өттүгәр күөх кырса оннугар кырымахтаах хара саһылы иитэр ордук буолсук.

Аҕаан-суоттаан көрдөххө, билигин баар күөх кырсаны иитиини тохтотон баран, улахан, 220 төрүүр-уулуур ийә кыыллардаах хара саһыл ферматын тәрийәр буоллар, кыыл иитиитэ сыллата, быһа холуйан, 3950 солкуобай суумалаах барсы биәриэн сөп. Ону туохтан көрөбүт? 220 ийә, 660 оҕо (биирдии ийәттэн ортотунан үстүү оҕо) уонна 60 атыыр саһыллары аһатарга сыл устата 82,3 тонна эт наада буолар. Оттон совхоз 81,3 тонна кәриҥэ чәпчәки сыаналаах араас аһылыгы (таба буотарагын, хаанын, балыгы, кыыл, тайах этин, о.д.а.) булар кыахтаах. Оччоҕо кыыл аһылыгар 1 тонна табаарынай эт ороскуоттанар, әбэтэр кыыл аһылыгар 31365 солкуобай суумалаах үп наада буолар.

Аһылыгы тиәйэн аҕалыы, о.д.а. суол-иис ороскуотун аччатар сыалтан от ыйыттан ахсынньыга диәри 500 кыыл оҕотун Дьәлиҥдә отделениетыгар илдьэн аһатыыны практикалыахха. Ити кыаллыан сөп.

Өскөтө кыыл иитиитин ити курдук тәрийдәхпитинэ, ферма туох-баар ороскуота 76239 солкуобайга тэҥнәһәр, оттон кини биәрәр дохуота 80190 солкуобай буолуоҕа әбэтэр 3951 солкуобай барсы биәриэ.

Сорохтор билигин баар кыыллары оннунан хаалларан баран, күөх кырсаны „Победаттан“ Дьәлиҥдәҕә илдьэн иитәргэ этии килләрәлләр. Ити этиини олохтоохо, совхоз сыл ахсын, быһа холуйан, 14403 солкуобайдаах ночооту ылыах этэ. Тоҕо диэтэххэ, кырса әлбэх оҕону биәрәр, тириитин сыаната чәпчәки, саамай намтатан аахтахха, кыыллары аһатарга 114 тонна, әбэтэр 32,7 тонна табаарынай эт наада буолар.

Онон, биһиги санаабытыгар, кыыл иитиитин барыстаах оҥорор туһуттан күөх кырса иитиитин ууратан баран, биир бөдөҥ хара саһылы иитэр ферманы тәрийиәххә. Ол иннитэн Харыйалаахха тутуллан иһэн тохтотуллубут ферма тутуулларын бүтэртәрэр уонна Дьәлиҥдәҕә 500 кыыл оҕотун илдьэн аһатарга сөп буслар тутуулары оҥорторор дьаһаллары ылыахха наада.

Н. И. НИКОЛАЕВ,
совхоз ыстаарсай охотовед-зверовода.

РЕДАКЦИЯТТАН: Таб. Николаев Н. И. бу ыстатыйатын бэчээтээн туран, совхоз кыыл иитээччилэрэ, тыатын хаһаайыстыбатын специалистара, рабочайдара ыстатыйа сүнньүнэн бэйэлэрин санааларын суруйуохтара диэн редакция эрэнэр.

Спорт

МААСТАР АФАНАСЬЕВ СЕАНС БИЭРЭР

Аҕыйах хонуктааҕыта Оройуоннааҕы культура дьиәтигәр сахаттан аан бастакынан СССР саахымакка спордун маастарын нуорматын толорбут Михаил Афанасьев оройуон киинин саахыматы таптааччыларыгар сеанс биәрдэ. Ити иннинэ мустубут дьоҥҥо Өлөөн орто оскуолатын физкультураҕа учуутала К. Аммосов маастар олоҕун, спортивнай суолун тустарынан кэпсээтэ.

Сеанска маастары утары 18 киһи оонньообутуттан оройуон чемпиона Ф. Б. Брейтман, әдэр оонньооччу П. Николаев кыайыыны ситистиләр. К. Аммосов, Х. Христофоров, В. Тюнгюрядов тэҥнэстиләр, уоннааҕылар хоттордулар.

В. НЕУСТРОЕВ.

РЕДАКЦИЯ АДЫРЫҺА: Саха АССР Өлөөн бөһүөлэгэ, Октябрьскай уулусса 16 №-рэ. Телефон—51

Редактор Г. М. СЕМЕНОВ.

Өлөөн ... типография Тахсар ахсаана 46... Сакаадын №-... 87